

Sygn. akt *IV C 41/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie IV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR (del.) Robert Masznicz

Protokolant: sekretarz sądowy Katarzyna Ponichter

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 czerwca 2019 r. w Warszawie

sprawy z powództwa spółki akcyjnej pod firmą

Szpital (...).W. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko pozwanemu

Narodowemu Funduszowi Zdrowia

o zapłatę

- 1) oddała powództwo w całości;
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego sumę 10 817 zł (dziesięć tysięcy osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym:
 - a) kwotę 10 800 zł (dziesięć tysięcy osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, stanowiących stawkę minimalną wynagrodzenia radcy prawnego;
 - b) kwotę 17 zł (siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej od złożonego pełnomocnictwa procesowego.

Sygn. akt *IV C 41/17*

UZASADNIENIE WYROKU

Pozwem z dnia 9 stycznia 2017 r. (data pieczęci biura podawczego Sądu Okręgowego w Warszawie – k. 4) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą Szpital (...).W. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (powód) wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od Narodowego Funduszu Zdrowia (pozwany):

- 1) kwoty 298.094,16 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 12 marca 2013 r. do dnia zapłaty;
- 2) zwrotu kosztów procesu, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód dochodzi określonych w pozwie roszczeń z tytułu świadczeń wykonanych w warunkach zagrożenia życia lub zdrowia w ramach tzw. nadwykonania leczenia szpitalnego na oddziale chirurgii ogólnej i onkologicznej w okresie od lipca 2012 r. do końca grudnia 2012 r., tj. ponad limit ustalony w zawartej przez strony umowie z dnia 20 lutego 2012 r. nr (...).

(pozew – k. 4 i n.)

Dnia 21 lutego 2018 r. referendarz sądowy w Sądzie Okręgowy w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym uwzględniono żądanie pozwu oraz zasądzone od pozwanego na rzecz powoda sumę 8.467,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 7.217,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym – k. 1791)

Pozwany wniósł w terminie sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości oraz wnosząc o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu od nakazu zapłaty wskazano, że powództwo powinno zostać oddalone z uwagi treści zawartej przez strony w dniu 19 grudnia 2017 r. ugody pozasądowej nr (...) Dotacja/S.

(sprzeciw – k. 1800 i n.)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

Dnia 20 lutego 2012 r. pozwany oraz powód (jako świadczeniodawca) zawarli umowę nr (...) ((...)) o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej – leczenie szpitalne. Umowa obejmowała m.in. zasady udzielania przez pozwanego świadczeń z zakresu chirurgii ogólnej – hospitalizacji w okresie od dnia 1 lutego 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. oraz należne powodowi z tego tytułu wynagrodzenie. Treść umowy nie była przedmiotem sporu, jako znana stronom i potwierdzona dokumentem złożonym do akt sprawy, w związku z tym niecelowe jest przytaczanie lub streszczanie jej zapisów.

(umowa – k. 42 i n.)

Dnia 19 grudnia 2017 r. pozwany oraz powód (jako świadczeniodawca) zawarli ugodę pozasądową nr: (...) – Dotacja/S w przedmiocie rozliczenia wynagrodzenia za świadczenia opieki zdrowotnej w rodzaju leczenie szpitalne – oddziały szpitalne nr umowy (...). Dosłowne brzmienie ugody nie było przedmiotem sporu, jako znane stronom i potwierdzone dokumentem złożonym do akt sprawy, w związku z tym niecelowe jest streszczanie jej zapisów.

(ugoda – k. 1815 i n.)

Dokument ugody został przygotowany w całości przez pozwanego. Zamiarem pozwanego było ugodowe rozliczenie wszystkich sporów aktualnych i przyszłych w zakresie tzw. nadwykonania za 2012 r. z rodzaju leczenia szpitalnego z tytułu umowy nr (...) ((...)). W tym celu w dokumencie ugody przygotowano zapis, że ugodzone wynagrodzenie wyczerpuje „wszelkie roszczenia z tytułu świadczeń wykonanych ponad limit wynikający z umowy nr (...) ((...)), zarówno tych sprawozdanych jak i dotąd niesprawozdanych Oddziałowi Funduszu, objętych jak i nieobjętych postępowaniem sądowym” (§ 1 ust. 5 ugody), jak również zapis, że „świadczeniobiorca zrzeka się wszelkich roszczeń z tytułu udzielenia świadczeń wykonanych ponad limit wynikający z umowy” (§ 1 ust. 6).

(zeznania M. D. – k. 1904 i n.)

W chwili przygotowywania dokumentu ugody oraz w chwili jego podpisywania, pozwany wiedział o trzech postępowaniach wszczętych przez powoda z tytułu wynagrodzenia za tzw. nadwykonania z tytułu umowy, natomiast nie wiedział o złożonym już pozwie w sprawie niniejszej. Odpowiednio do stanu wiedzy pozwanego, w dokumencie ugody przygotowano dodatkowy zapis, że powód „zobowiązuje się do cofnięcia pozwów ze zrzeczeniem się roszczeń” w oznaczonych sprawach (§ 2 ust. 4 ugody), zaś w załączniku do ugody zapisano jakie części ugodzonego wynagrodzenia przypadają za leczenia szpitalne w odpowiednich zakresach, odpowiadających przedmiotom znanych pozwanemu wszczętych sporów sądowych (załącznik do ugody pozasądowej – k. 1817).

(zeznania M. D. – k. 1904 i n.)

Powód podpisał dokument ugody w brzmieniu przygotowanym przez pozwanego, pozostając w przekonaniu, że ugodą objęto jedynie świadczenia z tytułów wyspecyfikowanych w opisanym załączniku, tj. stanowiące przedmiot sporów w postępowaniach sądowych o sygnaturach akt przywołanych w ugodzie (§ 2 ust. 4 ugody). Na tej podstawie powód uznał, że ugodzone zrzeczenie się roszczeń dotyczy wyłącznie roszczeń dochodzonych w tamtych postępowaniach.

(zeznania A. G. w charakterze strony – k. 1906 i n. oraz zeznania M. M. w charakterze strony – k.1907)

Pozwany spełnił całe ugodzone świadczenie tytułem wynagrodzenia.

(dowód przelewu – k. 1817)

Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów prywatnych złożonych przez strony, jak również na podstawie zeznań świadka M. D. oraz zeznań A. G. i M. M. przesłuchanych w charakterze strony, zgodnie z art. 245 i 258 oraz 299 Kodeksu postępowania cywilnego (k.p.c.) z uwzględnieniem okoliczności przyznanych i bezspornych między stronami zgodnie z art. 229 i 230 k.p.c.

Dla rozstrzygnięcia sprawy w rozumieniu art. 227 k.p.c. nie miały znaczenia wnioskowane przez powoda dowody z przesłuchania świadków oraz opinii biegłych co do zasadności udzielenia odpowiednich świadczeń ponad umówiony limit oraz co do kosztów tych świadczeń (wnioski z pozwu – k. 7 i n.), w związku z tym Sąd Okręgowy w Warszawie postanowił o zaniechaniu postępowania dowodowego w tym zakresie (postanowienie w protokole rozprawy – k. 1903 i n.).

Sąd Okręgowy w Warszawie zważył, co następuje.

Powództwo podlega oddaleniu w całości z przyczyny skutecznie podniesionego przez pozwanego zarzutu powagi rzeczy ugodzonej, co uzasadnia zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły przepisy niżej objaśnione.

Zgodnie z art. 917 Kodeksu cywilnego (k.c.), przez ugodę strony czynią sobie wzajemne ustępstwa w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonanie albo by uchylić spór istniejący lub mogący powstać.

Zgodnie z wykładnią ustawy, przedmiotem ugody stają się wszystkie roszczenia wynikające z danego stosunku prawnego, zaś zrzeczenie się roszczenia w ramach ugody jest oświadczeniem woli, zgodnie z którym powód rezygnuje z danego roszczenia i uprawnia pozwanego do postawienia zarzutu, że roszczenie powoda w takim zakresie, w jakim się go zrzekł, wygasło, tzn. przestało istnieć (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., II CSK 375/17).

Zgodnie z art. 65 § 1 k.c., oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje.

Zgodnie z art. 65 § 2 k.c., w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.

W sytuacji, gdy każda ze stron inaczej rozumie postanowienia ugody, decydujący jest sens nadany w wyrażonym na zewnątrz oświadczeniu pisemnym, tj. ustalony z punktu widzenia odbiorcy oświadczenia woli, przy uwzględnieniu wzorca normatywnego. Wzorzec ten polega na ocenie, jak powinien być zrozumieć oświadczenie ten kto je odbierał, ale przy uwzględnieniu miary przeciętnej staranności i przy uwzględnieniu typu stosunków normatywnych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 lipca 2015 r., I ACa 623/15).

Istota sporu w sprawie niniejszej sprowadzała się do zagadnienia, czy ugodzone zrzeczenie się przez świadczeniobiorcę roszczeń obejmowało w szczególności roszczenia, dochodzone przez powoda w niniejszym postępowaniu.

Rozsądna wykładnia ugody zbadanej w niniejszej sprawie uzasadnia stwierdzenie, że ugoda obejmuje dwojakiego rodzaju zobowiązania powoda co do zrzeczenia się odpowiednich roszczeń:

- po pierwsze, ugoda zawiera niżej objaśnione dosłowne oświadczenie powoda o wyczerpaniu i zrzeczeniu się „wszelkich roszczeń” (§ 1 ust. 5 i 6), co oznacza że odpowiednie zrzeczenie w tym zakresie nastąpiło już z chwilą zawarcia samej ugody, gdyż to z chwilą podpisywania ugody pozwany złożył takiej treści oświadczenie woli, stanowiące treść § 1 ust. 5 i 6 ugody;
- po drugie, ugoda zawiera dodatkowe zobowiązanie powoda do niezwłocznego dokonania dalszych czynności materialno-procesowych (cofnięcie pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia) w oznaczonych postępowaniach sądowych (§ 2 ust. 4 ugody), co powód miał uczynić w formie późniejszych oświadczeń składanych odrębnie przed właściwym sądem i już po zawarciu ugody.

Składające się na pierwszą część ugody oświadczenie powoda, że „akceptuje wysokość wynagrodzenia i oświadcza, że wyczerpuje ono wszelkie roszczenia z tytułu świadczeń wykonanych ponad limit wynikający z umowy nr (...) ((...)), zarówno tych sprawozdanych jak i dotąd niesprawozdanych Oddziałowi Funduszu, objętych jak i nieobjętych postępowaniem sądowym (§ 1 ust. 5 ugody)”, jest oświadczeniem woli jednoznacznym i jako takie nie powinno podlegać wykładni sprzecznej z dosłownym brzmieniem.

Składające się również na pierwszą część ugody kolejne oświadczenie powoda, że „zrzeka się wszelkich roszczeń z tytułu udzielenia świadczeń wykonanych ponad limit wynikający z umowy” (§ 1 ust. 6 ugody), jest również oświadczeniem woli jednoznacznym oraz wywołującym natychmiastowy skutek, i jako takie również nie powinno podlegać wykładni sprzecznej z dosłownym brzmieniem.

W takim stanie, uzasadnione jest stwierdzenie, że przytoczone jednoznaczne oświadczenia powoda o akceptacji ugodzonego wynagrodzenia i wyczerpaniu roszczeń przez jego zapłatę (§ 1 ust. 5 ugody) oraz o zrzeczeniu wszelkich niezaspokojonych roszczeń (§ 1 ust. 6 ugody), wywołały przewidziane w nich skutki w postaci wygaśnięcia odpowiednich roszczeń z już chwilą zawarcia ugody.

Okoliczność, że powód nie był autorem projektu ugody, nie zwalniała powoda z wymogu odpowiedniej staranności co do zbadania i zrozumienia skutków ugody przed jej zawarciem, tym bardziej, że w powód jest przedsiębiorcą działającym w formie spółki handlowej, w związku z czym można i należy oczekiwać od powoda należytej staranności w prowadzeniu własnych spraw.

Wyniki postępowania dowodowego uzasadniają stwierdzenie, że przedstawiciele statutowi powoda podpisali ugodę pozostając w błędnym, choć nieusprawiedliwionym, przekonaniu, że ugoda dotyczy wyłącznie przedmiotu trzech postępowań sądowych opisanych w drugiej części ugody (§ 2 ust. 4 ugody) oraz że oświadczone w pierwszej części ugody odpowiednie wyczerpanie i zrzeczenie się roszczeń ogranicza się do tych zakresów świadczeń, które były objęte przedmiotem tych trzech postępowań. Przyczyną błędu powoda było nieusprawiedliwione dosłownym brzmieniem ugody przekonanie, że dla wykładni pierwszej części ugody, tj. oświadczenia o wyczerpaniu wszelkich roszczeń (§ 1 ust. 5 ugody) oraz oświadczenia o zrzeczeniu się wszelkich niezaspokojonych roszczeń (§ 1 ust. 6 ugody), zasadnicze znaczenie ma przewidziane w drugiej części ugody dodatkowe zobowiązanie powoda do odpowiednich czynności materialno-procesowych (cofnięcie pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia) w trzech oznaczonych postępowaniach cywilnych (§ 2 ust. 4 ugody) oraz załączone do ugody rozbięcie ugodzonego wynagrodzenia na poczet świadczeń dochodzonych w tamtych trzech sprawach (załącznik do ugody). Wskutek takiego błędu powód dokonał nieusprawiedliwionej zawężającej wykładni oświadczeń, złożonych w pierwszej części ugody, nie rozumiejąc, że zawierając ugodę zrzeka się wszelkich niezaspokojonych roszczeń z tytułu odpowiedniej umowy, a nie tylko tych roszczeń, które były przedmiotem odpowiednich trzech postępowań sądowych.

Zgodnie z art. 84 w związku z art. 88 k.c., w razie błędu co do treści czynności prawnej można w określonych wypadkach i w określonym terminie uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Takie uchylenie

się wymaga jednak odpowiedniego oświadczenia, składanego drugiej stronie w formie pisemnej. Z brzmienia i wykładni odpowiednich przepisów wynika, że w razie niezłożenia odpowiedniego oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych własnego oświadczenia woli, wadliwe oświadczenie woli wywołuje skutki prawne. Na tej podstawie uzasadnione jest stwierdzenie, że skoro powód nie uchylił się od skutków prawnych ugody zgodnie z przytoczonymi przepisami w związku z art. 918 k.c., w takim razie skuteczne pozostaje jego oświadczenie w ugodzie o zrzeczeniu się wszelkich niezaspokojonych roszczeń z tytułu odpowiedniej umowy (§ 1 pkt 6 ugody), w tym roszczeń dochodzonych w niniejszym postępowaniu.

W takim stanie rzeczy, z przyczyny usprawiedliwionego podniesienia przez pozwanego zarzutu powagi rzeczy ugodzonej, powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Wydając wyrok kończący sprawę w pierwszej instancji, zgodnie z art. 108 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. Sąd Okręgowy w Warszawie orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 99 k.p.c. oraz odpowiednim rozporządzeniem wykonawczym, określającym stawki wynagrodzenia pełnomocnika procesowego, ustanowionego przez pozwanego w osobie radcy prawnego. Na zasądzoną z tego tytułu od pozwanego sumę 10.817,00 zł złożyły się kwoty następujące:

- a) kwota 10.800,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, stanowiących stawkę minimalną wynagrodzenia pełnomocnika procesowego ustanowionego w osobie radcy prawnego, odpowiednio do wartości przedmiotu sporu w sprawie, w której wniesiono sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym;
- b) kwota 17,00 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej od złożonego pełnomocnictwa procesowego (dowód uiszczenia opłaty – k. 1814).

Z tych wszystkich przyczyn oraz na podstawie przytoczonych przepisów, Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

(...)

a) (...)

b) (...)

(...)